

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/250/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812206521
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812206521.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKELNÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, proti žalovanému P. M., W. Q. A. X. - A. W., P. Č.. XX, N. X. A. A.Á. P., N. E. U.. Ľ. Ď., F. E. X. H., o zaplatenie 49,55 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 31.7.2012 č. k. 10 C/107/2012 - 30 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Týmto rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý nadobudol Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 16.12.2011 od pôvodného veriteľa Slovak Telecom, a.s. Bratislava v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanému. Pôvodný veriteľ vystavil žalovanému faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 49,55 eura, splatnou dňa 27.8.2009, pričom žalovaný nevykonal žiadnu ani čiastočnú úhradu pohľadávky.

Súd prvého stupňa z výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zmluvou o pripojení zo dňa 25. 8. 2008 (bez uvedenia čísla zmluvy) právny predchodca žalobcu T - Mobile Slovensko, a.s. Bratislava sa zaviazal poskytovať žalovanému mobilné telekomunikačné služby v programe Fix 300, ako aj na základe Dodatku k zmluve z toho istého dňa bol žalovanému odpredaný mobilný telefón zn. Samsung E250 black za sumu 1.- Sk (t.j. 0,03 euro) s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 7.500.- Sk (t.j. 248,95 eura). Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.8.2009 splatnej dňa 27.8.2009 mal preukázané, že žalobca fakturoval žalovanému označenú sumu z titulu zmluvnej pokuty za porušenie bližšie neoznačených zmluvných povinností.

V odôvodnení konštatoval, že rozsudkami Okresného súdu Bardejov č. k. 4 C/174//2011 - 21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3 Co/26/2012 ako aj rozsudkom toho istého súdu zo dňa 6.12. 011 č. k. 4C/162/2011 - 28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 3. 2002 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Po právnom posúdení podľa ust. § 53a, § 544 ods. 1, 2, 3, § 545a, Občianskeho zákonníka uzavrel, že uvedené ustanovenia zakazujú dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú a takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná. S jej ďalším používaním dodávateľ vytvára zákonom explicitne zakázaný protiprávny stav a priznanie plnenia z

takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal takéto plnenie, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie záujmov práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania neprijateľnej zmluvnej podmienky vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd pritom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Navyiac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožnosť moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť a zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545 a občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej podmienky. Z týchto dôvodov žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty uplatňovanú v rozpore so zákonom zamietol. Zároveň konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mu žalovaný spôsobil škodu (za splnenia podmienok vyžadovaných ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď nepreukázal protiprávne konanie žalovaného. Konštatoval, že podľa Dodatku k zmluve o pripojení kúpna cena mobilného telefónu bola stanovená pevnou čiastkou a nie spôsobom, ako to prezentuje žalobca, t.j. že dotácia žalobcu do kúpnej ceny telefónu predstavovala sumu 122,46 eura, ktorú mal uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania, keď konštatoval, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nevzniklo a úspešný žalovaný si trovy konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Odôvodnil tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.). Namietal, že nie možné neprijateľnosť zmluvnej pokuty odvodzovať len z rozhodnutí iného súdu, pretože takéto rozhodnutie zo zákona žiadnym spôsobom neviaže iné súdy. Zdôraznil, že riadne a individuálne prejednanie sporu je súčasťou princípov a hodnôt právneho štátu, kde napriek rámcovej podobnosti prípadov nie je možné postupovať rovnako a paušalizovať tak zmluvnú pokutu ako neprijateľnú len na základe toho, že v inom prípade bez preskúmania podobnosti skutkového stavu, bola zmluvná pokuta vyhlásená za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Nesúhlasil s interpretáciou ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobom, že dôsledkom vyhlásenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú niektorým z okresných súdov je povinnosť dodávateľa s okamžitou platnosťou stiahnuť všetky nároky v takejto zmluvnej pokuty, ktoré si uplatňuje v súdnych konaniach aj na ostatných súdoch (aj vyššej inštancie). Tvrdil, že označené ustanovenie nemá pôsobiť retroaktívne, a už uplatnené nároky z prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktoré častokrát vznikli v čase, keď neprijateľnými neboli, ale toto ustanovenie má pôsobiť iba do budúcnosti (v zmysle povinnosti opraviť obchodné podmienky dodávateľa). Ďalej uviedol, že odôvodnenie súdu prvého stupňa ohľadom nevyváženosti zmluvnej pokuty nie je relevantné. V prípade porušenia povinností z jeho strany poskytovať dohodnuté služby riadne a včas by prichádzalo do úvahy aj odňatie jeho licencie, preto je namieste aj na strane druhej z druhej strany zabezpečiť plnenie zmluvných podmienok a povinností a to aj dohodnutou zmluvnou pokutou. Takúto zmluvnú pokutu v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (keďže ide o spotrebiteľský spor) je možné aj moderovať, v prípade, ak súd zistí, že táto je neprimerane vysoká. Zdôraznil aj otázku primeranosti zmluvnej pokuty, keď uviedol že poskytnuté mobilné zariadenie bolo fakticky financované a poskytnuté za výhodnú cenu, ktorá by sa mu vrátila až prostredníctvom postupných platieb a plnení počas trvania zmluvného vzťahu. Vyplýva z toho, že poskytnuté mobilné zariadenie sa v prípade dodržania viazanosti postupne splatí.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

(vzhľadom k tomu, že rozsudok zrušuje) a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, že tento založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o tom, že označenými rozsudkami Okresného súdu Bardejov v spojení s odvolacími rozsudkami Krajského súdu v Prešove bola pokuta rovnakého významu ako uplatňuje žalobca v prejednávanej veci vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa sa v konaní dopustil nesprávneho právneho posúdenia spočívajúceho v tom, že ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka nesprávne aplikoval na existujúci skutkový stav. Povinnosť dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu vyplývajúca mu z ust. § 53a ods. 1 OZ spočívajúca v povinnosti zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi neoprávňuje k záveru o možnosti vyhodnotiť ako absolútne neplatnú každú zmluvnú podmienku obdobného charakteru, prípadne aj medzi inými účastníkmi a to bez toho, aby bolo povinnosťou súdu vyhodnotiť záver o neprijateľných zmluvných podmienkach z konkrétnych okolností vecí. Odvolací súd sa zhoduje s dôvodmi odvolania žalobcu v tom, že porušenie uvedeného ustanovenia môže mať za následok vyvodenie konkrétnych sankcií zo strany príslušného orgánu štátu v rámci správneho konania, nedáva však základ pre taký postup, aký vykonal vo veci súd prvého stupňa. Takýto záver je významný o to viac, že súd prvého stupňa obsah uvedených rozhodnutí Okresného súdu v Bardejove a na nich nadväzujúcich odvolacích rozsudkov ani žiadnym spôsobom neoboznámil a preto nemožno vylúčiť ani skutočnosť tvrdenu v odvolaní, že uvedené rozhodnutia sa netýkali žalobcu ani jeho právneho predchodcu a vychádzali z iných zmluvných podmienok.

K záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v ktorej si účastníci zmluvy dohodli zmluvnú pokutu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že takýto záver je potrebné vyhodnotiť na základe konkrétnych okolností a má za to, že je všeobecne známe, že mobilní operátori vykonávajú aj predaj mobilných telefónov a to za konkrétnu trhovú cenu, ale alternatívne aj za cenu zvýhodnenú v prípade uzavretia zmluvy o poskytovaní služieb s viazanosťou za konkrétne časovo vymedzené obdobie. Spotrebiteľ si za takejto situácie má možnosť jednak vybrať konkrétneho mobilného operátora s ktorým vstúpi do právneho vzťahu, rozhodnúť sa, či si konkrétny mobilný telefón zakúpi za dodávateľom ponúkanú trhovú cenu, prípadne zvolí alternatívu ponúkanej zvýhodnenej ceny za podmienok s tým súvisiacich. Ďalšia možnosť rozhodovania spotrebiteľa spočíva vo výbere konkrétnej značky mobilného telefónu, v ponúkanej trhovej cene, alebo vo výške ponúkanej zľavenej ceny. Bez vyporiadania sa s týmito okolnosťami teda nemožno paušálne uzavrieť, že spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah dohodnutých zmluvných podmienok a v nadväznosti na to, že zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Pri posudzovaní primeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty má súd navyše možnosť neprimerane vysokú pokutu znížiť v rámci moderačného práva vyplývajúceho z ust. § 545a Občianskeho zákonníka a to s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Za právne významnú skutočnosť v tomto smere možno považovať aj otázku po akú dobu z dohodnutej doby viazanosti v trvaní 24 mesiacov si spotrebiteľ svoje zmluvné povinnosti plnil, vychádzajúc z tvrdení dodávateľa, že plnením si svojich zmluvných povinností spotrebiteľ zároveň uhradza aj cenu poskytnutej zľavy mobilného telefónu.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd zamietavý výrok ako aj naväzujúci výrok o trovách konania rozsudku súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvého stupňa spravujúc sa právnymi závermi odvolacieho súdu opätovne vyhodnotiť nárok žalobcu na úhradu zmluvnej pokuty a o jeho návrhu opätovne rozhodnúť.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.